СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 43. Джерзи Сити, Н. Дж., вівторок, 20 лютого, 1934. — VOL. XLII. No. 43. Jersey City, N. J., Tuesday, February 20, 1934. THREE CENTS

РІЧНЕ ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗА ПОЧИНАЄТЬСЯ

ДЖЕРЗИ СІТИ (Ню Джерзи). — У власнім домі У. Н. Союза почалося коло 9 години рано звичайне річне засідання головного уряду У. Н. Союза.

Засідання відбувається при повній співучасти головної екзекутиви, головної контрольної комісії і головних радних.

Засідання відкрив головний предсідник У. Н. Союза, гр. Микола Мурашко. Звертаючи увагу на те, що це засідання припадає якраз на 40-літній ювилей нашої організації, він згадав піонірів організації, з котрих деякі є нині в головному уряді. Далі визвав приявних пошанувати память тих Союзовців, що померли протягом 40 літ існування організації, через повстання з місць.

По принятті порядку нарад, уложеного екзекутивним комітетом, приступлено до першої точки порядку дня, до звітів головних урядників. Звіти почато звідомленням головного предсідника, гр. М. Мурашка.

ПРЕЗИДЕНТ ДОМАГАЄТЬСЯ КОНТРОЛІ НАД БАВОВНОЮ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт заявився виразно за пропонований закон про контролю над продукцією бавовни.

Сенатор Смит вніс у сенаті проєкт, щоб Америка не продукувала на рік більше як 9 і пів міліона звоїв бавовни. Подібний внесок у палаті послів подав конгресмен Джонс.

Багато урядовців з департаменту рільництва сумніваються в можливість переведення такої контролі, але радять цей закон ухвалити, щоби можна на бавовні переконатися, наскільки така контроля продукції рільничих продуктів можлива.

ВЕЛИКИЙ „ЛОКАВТ" У ПРОМИСЛІ ЧИЩЕННЯ.

НЮ ЙОРК. — Коло 20,000 дрібних підприємств, що займаються чищенням і фарбуванням, загрозили замкненням своїх робітень для протесту проти невиконування кодексу для цього промислу.

Якби прийшло до цього „локавту", то коло 35,000 робітників стратилиб роботу.

ВЕЛИКИЙ ГРАБУНОК.

НЮ ЙОРК. — Сім бандитів напали тут на один гараж, звязали сторожів та забрали вантажне авто дорогого одіння вартости 35,000 долярів.

Інші бандити напали на бровар Пилзера, що сусідує з судовим будинком, та забрали всі гроші, призначені на тижневу виплату робітникам.

ПРИСЯЖНІ ЗАСУДЖУЮТЬ ПІКЕТИ.

НЮ ГЕЙВЕН (Конетикот). — Лава присяжних місцевого суду засудила за нарушення спокою через пікетування в страйку проти фабрики Кершнера Лоренса Гила, студента Єйльського університету, Рея Маслера, бостонського робітничого лідера, та Потенцу. Засуд цікавий тим, що обжаловані не хотіли погодитися на суд суддею, але домагалися суду з присяжними.

Суддя засудив потім обжалованих на 10, 25 й 50 долярів кари, кажучи, що обжаловані нарушили закон, бо робили віча для роблення собі розголосу та говорили про боротьбу кляс.

ЗГОРІЛИ 8 ОСІБ.

НЮ ЙОРК. — У пожежі 5-поверхового апартаментового дому під ч. 40 7-ма вулиця, що занявся в суботу рано, згоріли 5 дітей та 3 дорослі особи. Були це родини Спелменів та Теренелів, які через той випадок перестали існувати.

СМЕРТЬ ВІД ҐАЗІВ.

ЕЛИЗАБЕТ (Ню Джерзі). — Сусіди апартаменту в домі під ч. 753 Бейвей, у цьому місті, здивовані, що з мешкання постійно виходила пара, вломилися до дому та застали цілу родину Джана Гекета, зложену з 3 осіб, неживу. Всі згинули від моноксідового ґазу, що добувався крізь проточину в кітлі до гріття води.

ДИВАЧНИЙ ПРОТЕСТ.

СИНСИНЕТІ. — Щоби дати вислів свому обуренню проти виступу австрійського уряду проти соціялістів, Синсинетська Симфонічна Орхестра заповіла усунення зі своїх програм віденської музики.

СМЕРТЬ ЛЕТУНІВ НА ЛЕТНИЧІМ ЗДВИЗІ.

НЮ ОРЛІЕНС. — На всеамериканському летничому здвизі впали з висоти 2,000 стіп летун Бен Гру та його пільот Чарлз Кенилі. Оба впали в озеро та згинули. Припадкови приглядалися тисячі людей.

Летун Ведел летів зі скорістю 266 миль на годину.

ПОЖЕЖА АРСЕНАЛУ.

СПРІНГФІЛД (Илиноіс). — Пожежа знищила стейтовий арсенал, що стоїть зараз коло стейтового капітолю. Шкода виносить 850,000 долярів.

Гашення арсеналу було получене з великою небезпекою для пожарників, але ніяких випадків не було.

САМА СИЛА СОНЦЯ БУДЕ КЕРМУВАТИ МАЯКОМ.

На островах, що лежать здовж побережа південної Каліфорнії, уставлено на морських маяках нові світляні сиґнали. Порушувані вони будуть електрикою, але автоматично силою сонця. Як сонце заходить, вони починають працювати, а коли сонце сходить, вони задержуються. Покищо уставлено їх на пробу на 6 місяців. Світла видно буде в ясну ніч на 15 до 20 миль.

КАНАДІЙСЬКІ ПОЛІТИЧНІ ЛІДЕРИ ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ПРАЦІ ДЛЯ МИРА.

Три провідники канадійських більших політичних організацій, а саме провідник консерватівної партії премієр Р. Б. Бенет, лідер ліберальної партії В. Л. Мекензі Кінг та провідник Кооперейтів Камонвелт Федерейшен Дж. С. Вудсворт, видали до канадійського суспільства спільний заклик, у якому накликають його доложити всіх зусиль для вдержання мира в світі.

У відозві заявляється, що канадійська суспільність може багато причинитися до задержання світового спокою, який під цю пору загрожений більш як колинебудь від хвилі закінчення світової війни. Канадійська суспільність, кажеться в відозві, повинна так співпрацювати для мира, як колись співпрацювала для війни.

АВТОБУС І СЛОНИ.

Вулицями Менчестеру (Анґлія) мчався з великою скорістю пізним вечором автобус до свого гаражу. На розі одної вулиці наїхав він на трох слонів, що верталися з цирку до звіринця. Сила зударення була така велика, що шофер вилетів з автобуса на вулицю і важко потовкся. Попалося теж слонам: одного з них прийдеться мабуть застрілити, в другого зломана нога. Найліпше вийшов з катастрофи трилітний „Пупсі", який зі страху вігнався до одного малого склепу, де накоїв чимало шкоди.

ПОЛЬСЬКІ ЖИДИ ПРИМИЛЮЮТЬСЯ.

Варшавські суди тепер мають роботу. Пересічно тижнево приходить до них по 100 подань від Жидів, котрі бажають змінити свої жидівські імена на польські. Так приміром Шльома перемінюється на Мацея, Сруль — на Збишка, Рухля — на Боженну, Сура — на Дануту, Ройза — на Ягенку і т. п. Така заміна імени коштує від сто до сто пятьдесять злотих. Видко, що для Жидів нема кризи. Подібно було в давній Росії. Там Жиди часто послугувалися християнськими іменами і російськими назвищами, як напр. Борис Колпаков, Александер Орлов і т. п.

ВАТЕРЛЬО ЗНИКАЄ.

Ватерльо — це найбільш у світі знане село. Лежить воно біля столиці Бельгії, Бріссель. 1815 р. було віддалене від столиці 10 км. Нині є вже його передмістям. І хоч бельгійський уряд заборонив змінити будьяку хату, чи ставляти в тих околицях нові будівлі — то всеж таки нині мусять змінити свою ухвалу уряду. Головна річ у тому, щоб охоронити ще старі різьби, що знаходяться в тих місцях: „британського льва" й „умираючого орла".

ПОМЕР УКРАЇНСЬКИЙ ПІОНІР НА ДАЛЕКІЙ КАНАДІЙСЬКІЙ ПІВНОЧІ.

55-літній український еміґрант, Дмитро Федора із Перегінська, пов. Долина, на Західній Україні, є першою жертвою, що впала на шляху до золотих копалень в Елк Айленд над Гад Лейк на студеній канадійській півночі. Від 15 років був провідником групи будівельних робітників, що пробивали шлях у відлюдні лєдові околиці, стараючись вирвати з них великі багатства й збагатити Канаду. Теперішня зима сильно утруднила роботу піонірів далекої півночі. Багато з них через величезну студінь не могли продовжувати своєї важкої роботи. Та й самий їхній провідник, Федора, звалився з ніг. Дістав горячку, запалення легенів і впав на шляху, який пробивав кількадесять років для розбудови Канади. Літаком перевезено його тіло до Ді Пас. У старому краю зіставив жінку і троє дітей.

ПРИТОМНІСТЬ УМА.

Шведська преса подає приклад відваги й притомности ума, яку виявив якийсь Фольмор Голінг підчас одної катастрофи самоходу. Голінг їхав вантажним самоходом, на якому були корови і свині. В дорозі трапив на замерзле озеро, якого лід — як упевнював провідник Голінга — був такий сильний, що міг видержати тягар самоходу. Одначе на середині озера лід під самоходом заломився і самохід пішов на дно. Голінг якось видістався з води на лід і завважив, що й усі звірята випливли. Бракувало двох коров, які були привязані до самоходу. Голінг, не надумуючись, кинувся знову до води, перетяв шнури і вратував обі корови.

НАДВИШКА ПШЕНИЦІ НА ПІВДЕННІЙ ПІВКУЛІ.

Австралія й Арґентина будуть мати в 1934 році 284,000,000 бушлів надвишки пшениці, себто не будуть мати кому її продати. Канада має в 1933-34 р. до продажі і перенесення на слідуючий рік, якщо її не продасть, 281,000,000 бушлів пшениці.

7 АВТ ОДНО НА ДРУГОМУ.

Біля Усті, в північній Чехії, через мряки впали на себе вантажне і особове авто. В короткому часі надїхали з обох сторін 5 авт і не запримітили розбитих авт. Вчинилася велика стирта розбитих авт, яку пильнувала вже поліція. У катастрофі згинули 2 особи.

КАНАДІЙСЬКА ГАЗЕТА ПРО НАШ СОЮЗ.

„Новий Шлях", який виходить кождого вівтірка в Саскатуні, Саск., пише в числі з 9 січня ц. р.:

„Цього року відома американська запомогова організація „Український Народний Союз" переступила в сороковий рік життя. Основана 22 лютого 1894 р. в пенсилвенському місточку Шамокін горсткою українських еміґрантів, під цю пору начислює 30 тисяч членів, в тому 10 тисяч молоді, а маєток організації виносить три і пів міліона долярів. За час свого істнування організація виплатила коло три міліони долярів допомоги свойому членству.

„Офіціяльним органом Українського Народного Союза є щоденник „Свобода", що виходить у Джерзи Сіти.

„Попри допомогу свойому членству Український Народний Союз завсіди спішить із матеріяльною поміччю Рідному Краєви. Мабуть нема визначнішої української інституції в Рідному Краю, якій у потребі не прийшлаб та організація безпосередньо чи посередньо з допомогою".

ДЕПОРТУВАЛИ ЗАСУДЖЕНОГО КОМУНІСТА.

В тюрмі в Кінґстон, Онт., відбув кару дворічної вязниці Серб Том Касик, якого засуджено разом з іншими комуністичними проводарами в Канаді. Його перевезено до пристані в Галіфакс, звідкіля депортували до Югославії. Його відклик проти депортації відкинено.

ЗАСУДЖЕНІ НА БАТОГИ І ВЯЗНИЦЮ.

Поліційний суддя в Йорктоні (Канада) засудив на рік вязниці і на 12 батогів Фреда Біднока та Била Павелчака з Норт Бетелфорд, які в травні 1933 р. напали на дім старого фармера Василя Чекайла й заграбили кільканадцять долярів. Недавно поліція арештувала Біднока, а він видав свого спільника.

„СПІЛКА АВТОМАТИЧНИХ АПАРАТІВ".

У французьких часописах міста Ліль появилося таке оголошення: „Потребуємо службовців, без спеціяльних кваліфікацій, платня до 3,000 франків". На подану адресу зголосилися багацько безробітних, що хотіли дістати добру посаду. Їх приймав директор „Спілки автоматичних апаратів", кажучи, що спілка торгуватиме „московськими білярдами" та що кожний, хто дасть 3,000 франків кавції, одержить посаду з платнею 1,200 франків місячно і 20 проц. від продажних ним білярдів. За один день запалися 85 людей на цю вудку, даючи „директорови" 250,000 фр. кавції. На другий день з цілої „Спілки" не було ні сліду.

ШЕКСПІР У ШКІЛЬНИХ КІНАХ.

В Анґлії сфільмували багато творів Шекспірових пес, щоб поширювати їх у школах. Діти, бачучи на фільмі складні історії, що лягли в основу пес анґлійського драматурга, легше можуть запамятати дію і скоростать з лектури бачачи швидше.

МОСКОВСЬКО-ПОЛЬСЬКА ДРУЖБА ЧИМРАЗ БІЛЬША

ВАРШАВА (Польща). — В урядових польських колах панує велике задоволення з останньої поїздки польського міністра заграничних справ, Бека, до Москви. Бек вернувшися з совітської гостини до Варшави, повідомив уряд, що договір про ненапад, заключений у 1932 році між Совітами і Польщею на три роки, зістав продовжений до 10 років. Совіти і Польща зблизилися деж під економічним оглядом. Бек оголосив офіціяльно, що його витали в Москві надзвичайно сердечно, та що його поїздка матиме велике політичне значіння. Її треба вважати манифестаційною відповідю всім тим, що не вірили в дійсну приязнь між Совітами і Польщею.

СОВІТИ ЗАКУПИЛИ ПОЛЬСЬКІ ОБРАЗИ.

МОСКВА. — Щоби ще більше закріпити московсько-польське зближення, закупив народній комісаріят просвіти багато образів польських артистів. Образи ті будуть поміщені в музею західнього мистецтва.

БЕНКЕТУЮТЬ.

МОСКВА. — Вже й зменшилося совітсько-японське напруження. Принаймні так пишуть ті совітські ґазети, що досі день в день заповідали, що Совіти знаходяться на передодні війни з Японією.

На ділі не сталося нічого такого, що змінилоб ситуацію. Був тільки величавий баль японської амбасади, на якім зявилися всі найвищі совітські урядовці й там добре забавлялися. Кажуть, що така була весела й сердечна забава при вині й музиці, що годі подумати, щоби Москва думала про війну, бо воєнний комісар Ворошилов і інші офіцири совітські прямо обнималися з японськими офіцирами.

НЕ СТАЛО ОДНОГО З НАЙПОПУЛЯРНІШИХ МОНАРХІВ.

БРУКСЕЛЯ (Бельгія). — В четвер відбудеться похорон бельгійського короля Альберта, котрий згинув трагічною смертю, видрапуючися на гору біля міста Намір. Король, котрий був великим любителем природи і часто відбував прогульки по горах, спинаючись на найвищі верхи, поїхав оглядати пречудне місце, положене в гірській частині над рікою Мозою, а призначене на національний парк. Ніхто не знає, як це сталося, що король злетів у пропасть. Стверджують тільки, що смерть наступила на місці. Припускають, що мороз розложив камінь і тим чином земля нагло усунулася під ногами короля.

Був загально люблений.

Короля Альберта любили і шанували загально в цілім світі як розумну, скромну і демократичну людину. Та найбільшу здобув він собі симпатію підчас війни. Був відважний. Наражався більше, ніж звичайний жовнір. Спав між жовнірами в полю і при дорогах та відвідував їх дуже часто в стрілецьких ровах.

Ратував край фінансово.

По війні взявся відразу до економічної відбудови краю. Його зроблено фінансовим диктатором. Заводив ощадности в такий спосіб, що по війні заповадив обовязково чорний воєнний хліб як їду на обідах королівської родини.

Гуманний кольонізатор.

Хвалили його особливо за його гуманні реформи, переведені в африканській кольонії Конґо, де діялися давніше нелюдські надужиття. Там теж запровадив він ботанічний величавий город для спеціяльного плекання і заховання ріжних тропікальних ростин.

Проклямація уряду.

Зприводу смерти короля бельгійський кабінет видав до народу проклямацію, в якій підкреслено, що отсе не стало короля, котрий усю свою енерґію і інтеліґенцію зужив для служби свому краєви.

Син помершого наслідником престола.

В пятницю, зараз по похороні короля Альберта, буде проголошений королем Бельгії престолонаслідник Леопольд, одружений зі шведською княжною Астридою.

Король як репортер.

Про померлого короля Альберта розказують, що він намагавсь опанувати ріжні ділянки знання. Між іншим посвятився він і журналістиці. Був репортером одної американської газети. Кажуть навіть, що ґазета вислала його описати огонь, та репортер забув свою поліційну леґітимацію і не міг доступити до вогню, бо поліція не допустила. Король а властиво кандидат на короля, працював у газеті під прибраним іменем.

НАЦІ ОБЄДНУЮТЬ УСІХ НІМЕЦЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ.

БЕРЛІН. — Наці створили нову організацію, т. зв. „Юнію національних авторів", яка має обєднати німецьких письменників по цілім світі.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):		Число з пятниці (з англійською частю):	
One year	$ 2.00	На рік	$2.00
Six months	$1.25	На пів року	$1.25
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею;	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

Тел. „Свободи" Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза. Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА ПІДНЕСЕННЯ МОРАЛІ

Адміністрація президента Рузвелта ввійде в історію такою, якій приходиться розвязувати дуже важкі економічні проблеми і ліквідувати небувалу в Америці депресію. Та неменше важне те, що вона робить для піднесення моралі в бизнесі й політиці. З того боку годиться піднести новий сміливий крок адміністрації, а саме скасування заключених контрактів у справі перевозу почти літаками.

Крок цей викликав відразу напруження, бо в тій справі забрав голос полковник Чарлз Линдберґ, відомий літаковий герой. Його завваги, вислані до президента Рузвелта, були проголошені в пресі ще скорше, ніж їх дістав президент. Вже з того боку поповнено з чийогось боку нетактовність. Видно, що комусь залежало на тім, щоб розійшлося по Америці, що така популярна фіґура як Линдберґ є проти поведінки уряду в справі розвязання контрактів щодо перевозу почти літаками. І не важко догадатися, що таке розголошення йде на руку підприємцям, котрі робили з цього перевозу такий бизнес, що дороблялися на спекуляції з $40 вкладу до $5,624,640. Линдберґ підкреслив, що йому залежить на розвою авіяції в Америці, та що було би порадно, на його думку, перевести слідство й винуватих покарати, а не розвязувати умови. Нічого в тім злого, але саме йому авіяційні компанії зробили презент у шерах на $250,000, і він повинен знати, що вже з того боку його голос комплікує справу. Крім того втрата на бизнесі якоїсь людини чи підприємства є меншим нещастям ніж переконання, що можна закрити кожде ошуство. Літакові підприємства перебрали від держави бизнес у незаконний спосіб. Всі вони про те знали. Всі на спілку мовчали, бо тягнули спільні зиски. Вони позбулися з розмислом конкурентів та порозумілися, як їм спільно витягнути з держави якнайбільше грошей.

Можливо, що й тут є менше винуваті підприємці та що зарядження уряду спричинює навіть шкоду авіяції, спинює хвилево її розвій. Але те все є нічим супроти твердої руки, яку поставив уряд над тими, що добиваються успіхів у бизнесі шляхом морального розкладу, підкупства й ошуства. Отого морального вилікування нам тепер можливо треба більше, ніж виходу з економічної депресії. І тому саме Линдберґ не повинен був ужити свого геройського імени до дуже нерозважного кроку, коли пробував інтервенювати в справі, в якій іде в першу чергу про мораль, а не про бизнес і авіяцію.

ПО УХВАЛЕННЮ НОВОЇ КОНСТИТУЦІЇ В СОЙМІ

(Оригінальний допис з краю).

Радість між Поляками з причини ухвалення нової конституції зачинає потрохи зanикати, а рівночасно прозябає на верх змисл критики і застанови, чи то, що сталося, добре сталося, і чи добрі принесе наслідки, а зосібна, чи те, що сталося, сталося в законних формах, та хто тому винен, що не перешкоджено тим людям, котрі так недбало з законом, у тім випадку з реґуляміном соймовим, собі поступили.

В кругах опозиції радять, роздумують та критикують, а вже найбільше прикру пику роблять вшехполяки, котрі почасти самі признають, що проґавили відповідну хвилю і замісць „ін корпоре" (в повнім числі) лишитися підчас голосування над „тезами" в соймовій салі та пильнувати, щоби все ділялося правильно, відповідно до постанов реґуляміну, вони почали наразі удавати „ображених" і вийшли з салі. Но, і набили їх бебеки порядно, бо ухвалили собі це, що їм, а радше „пославшому їх", було потрібне.

Ціла низка опозиційних польських часописів („Ґазету варшавську", „Роботніка" й інші) поконфісковано за занадто гострі виступи проти уряду, що цілу справу так зручно зааранжував, а ті конфіскати стали наче заповідями тої 5-тої „тези", котра „забезпечує горожанам свободу сумління і слова". А треба знати, що та „теза" стала властиво вже пятим параґрафом нової конституції, котра ще лише потребує потвердження з боку сенату.

Вшехпольський посол Станислав Стронський старається у своїй статті, поміщеній у „Курієрі Варшавськім", виказати, що все те, що сталося на дотичнім вечірнім засіданню сойму, не відповідає ані постановам ще сьогодня обовязуючої конституції, ані соймовому реґулямінови.

У всякому разі те ухвалення нової конституції було для багатьох членів бебецького (проурядового) клюбу, а може навіть і для всіх них, великою **несподіванкою.** Коли іменно опозиція — цілком „неблагоразумно" — винеслася з соймової салі, то щойно тоді шибнула крізь голови бебецьких провідників думка: „А може би використати добру нагоду і з „тез" зробити таки дійсну конституцію?"

Отже соймовий маршал перервав на 15 мінут засідання, а до телефону в його кімнаті прискочив недавній іще міністер-президент (бувший „каторжник") Пристор, один з головних довірених Пілсудського, казав себе получити з „Бельведером" та запитав, чи годиться його мешканець на такий малий „замах державний", себто на ухвалення „тез" уже таки яко нової „конституції".

Очевидна річ, що старий заговірник і замаховець зпід Бездан радо на це згодився, почім Світальський відкрив наново засідання сойму і нову конституцію в першім, другім і третім голосуванню ухвалено.

Та всеж таки має вона на собі знамена імпровізації і виказує деякі люки й браки, котрі могли ще уходити в „тезах", що були лише начерком будучого закона, але не повинні би істнувати в самім законі.

І коли би провідники бебеків хоч би лише мріяли про це, що дасться їм ті „тези" так легко в соймі яко конституцію перешварцувати, то певно були би постаратися ті недотягнення в „тезах" завчасу усунути.

Побіда прийшла однак несподівано, бо бебеки скористали зручно зі злої тактики опозиції, зробили нараз з „тез" — таки вже справдішну нову конституцію, а евентуальні поправки полишили сенатови, де вже й тепер всі справи і акти знаходяться. Сенат має кваліфіковану (2/3) бебецьку більшість — то справа піде гладко і „хвацько". Вправді сенатські поправки мусять іще наново повернутись до сойму, але за це вже бебеків голова не болить.

В найгіршому разі вони взагалі зречуться всіх можливих поправок, приймуть і в сенаті закон точно в тій формі, в якій був в соймі ухвалений, а зрештою даватимуть собі раду при помочи декретів президента, бо дотична постанова конституції і тепер обовязуватиме.

Суть нової ухваленої конституції полягає головно на установленню і сконструованню тої — вже знаної „еліти'," чи там „кадри („леґіону") заслужених" і на дуже далеко сягаючих правах президента держави.

Про них говорить артикул 12-тий ось що:

„Президент Републики: а) іменує після своєї оцінки і відкликує президента ради міністрів, а на його внесення іменує і відкликує міністрів; б) скликує і розвязує сойм, причім розвязання сойму перед кінцем каденції вимагає наведення причини; в) заряджує відкриття, відрочення та замкнення сойму і сенату, г) є зверхником армії; ґ) представляє державу на вні, приймає представників чужих держав і висилає представників польської держави; д) рішає про війну і мир; е) заключує і ратифікує договори з іншими державами — причім торговельні і мирові договори, що на стало обтяжують державний скарб, приймають обовязок наложити на громадян нові тягарі, або спричиняють зміну границь, потребують перед ратифікацією висказаної в законі згоди на них з боку законодатних палат; є) обсаджує державні уряди, спеціяльно застережені для його рішення.

У тому 12-тому артикулі впадає в очи передовсім це, **що про війну і мир рішає президент сам на власну руку,** — а після 15-го артикулу цілком за це не відповідає. Така постанова була також в старих монархістичних державах Німеччині і Австрії і знаємо, до якого нещастя вона майже цілу людськість довела. В **справдішних** републиках — таких, як Франція або Злучені Держави, виповідають війну парляменти. Виходить отже, що власть президента польської републики буде такою як власть королівська. Громадяни Польщі відчують це може вже в недалекій будуччині.

Бебеки задумують скоренько упоратися з новою конституцією, так, щоби вже в березні могли її торжественно піднести маршалови Пілсудському на іменини. Є іменно такий плян, що президент Мосціцький має уступити, а на його місце має стати президентом „сам" Пілсудський. Зрештою дуже можливим є, що він, користаючи зі знаменитого міжнародного положення Польщі, сягне ще вище... Заручини його доньки з одним з великих румунських князів дуже багато дають до думання.

Юрій Горовенко.

ПЕРША ЗВУКОВА ФІЛЬМА З ПІДКАРПАТТЯ

В чеській і українській пресі вже були подані вісти про нову й інтересну, як з боку технічного, так і з боку артистичного виконання, фільму з підкарпатського життя „Марійка-зрадниця". Головним режісером його був д-р Владімір Ванчура. Лібрето написав письменник Іван Ольбрахт, (автор відомого роману з підкарпатського життя „Микола Шугай"). Сценарій до фільму виготовив д-р Карель Новий, редактор „Народніго Освобозені", а музику склав талановитий композитор, Словак, Богуслав Мартин. Адміністрацію вів Лойд Фільм на чолі з директором Ладіславом Кольдою. Отже маємо фільму, опрацьовану трома визначними письменниками.

В перших днях лютого ц. р. ця фільма піде премієрою в Празі, а незадовго потім можливо прийде вона і до нас, на Підкарпаття.

Ще підчас фільмування сцен у природі, в Колочавих Лазах та в їх околицях, у Празі в найбільших фільмових робітнях републики, в А-В Барандові, видно було великий інтерес до цеї фільми преси та фільмово-мистецьких кол суспільства. Найголовніші артикули та критики Праги відвідували тоді Барандів і приглядалися грі нових артистів, знайомилися з ними, хвалили й давали дружні поради, а головно щиро-сердечно зустрічали наших доморослих артистів.

Шож то за фільма хто були ті нові артисти, що відограли її?

В фільмі „Марійка-зрадниця", як каже сам письменник Іван Ольбрахт: „Ми хотіли своєю фільмовою драмою подати правдивий образ Підкарпаття, — як жиє, думає й відчуває. Хотіли подати образ, який би заглянув глибше за туристичну красу країни й відкрив би її соціяльне й національне лице. В цій країні стало ведуть між собою тяжку соціяльну боротьбу за кусок хліба, за свою перевагу, а в останнім часі і за мову (язик) три народности, а також і три суспільні кляси: бідні українські верховинці, багаті й жебрацькі Жиди й заступники чеської бюрократії, які хотять в ту національну, господарську й соціяльну плутанину внести демократичний лад" (Светозор, ч. 7. XII. 1933).

Щоби показати правдиве життя, як воно є, взяли артистів з народу, підбираючи до відповідних роль такі типи, якими були ті люди в життю При фільмуванні не вживали ніякого ґріму, лише часом вазеліною були намащені лиця щоб ясніше їх було фотоґрафувати. В статисти і на головні ролі попали артисти, які не то що ніколи не грали в фільмі, але більшість з них і самої фільми не бачила.

В фільмі представляється, як Русин дереворуб-ґазда Петро Бірчак бореться за те, щоб утримати ґаздівство й своє родинне щастя. Грім запалив хижу ґазди, згоріло все, а вбогий дереворуб будує нову хижу. Коршмар хоче забрати його землю й хижу під коршму, бо на доброму місці стояла; Русин змагається, не хоче відступити ні хижі своєї, ні землі, йде в ліс на роботу. Показана праця робітників у лісі й їхнє життя та забурення проти жорстокого визиску їх капіталістами. А тимчасом в родинному життю ґазди Петра наростає драма — його сусід, молодий, красний леґінь Данило, зводить жінку Петра — Марійку. Мати Петра — Олена, пише письмо про те Петрови. По намові коршмаря Ґліка, — керон Мішка притискає в роботі Петра, щоби викинути його з роботи й тоді у безробітного за довг можна буде легше забрати землю. І то зроблено.

А в ліс на роботу приходить і Данило, що окривдив Петра. Пускають дараби. Петро повів дарабу з Данилом і там у бурхливих хвилях Тереблі відбувається тяжка драма: Петро розбиває дарабу й Данило топиться.

Русини на дарабах кожної хвилини можуть сподіватися смерти. Дараби часто розбиваються, а хрести по берегах ріки свідчать про долю того, хто веде дарабу. Тому й смерть Данила не здивувала жандармів, яким брат Данила, Адам, заявив на Петра. Доказів проти Петра не було, бо листа він спалив, взагалі був недовірчивий. Петра звільнили з роботи.

Вернувся Петро в село, а хижу й землю його забрав Ґлік. Тоді Петро забрав жону Марійку й матір Олену та пішов високо в гори, під полонину, й там на фалатчикови землі будує вже третю хижу. Пила дзвонить, працює упертий Петро, працює й покірна переможена Марійка.

Але в селі відбулося жидівське весілля, красне, багате й молодій на віно старий з біблійною бородою коршмар Ґлік подарував нову хижу Петра Бірчака, де відкрито ще одну коршму „Дум Туриста".

А Петро з Марійкою ґаздують високо в полонині, де вітер виє; часом чує, як проклинають його, бо Ґликови цілком не дався. Суворе життя і сувора фільма, повна краси природи та змагання людей з природою й людини з людиною.

Ролю ґазди Петра грав народній учитель з Верховини Андрій Кість, геройкою фільми була молода, красна дівчина Анна Шкелебей з Вишньої Бистрої біля Колочави, ролю Данила грав молодий леґінь з Синевіру Микола Скіра, керона Мішку — правдивий керон Мішка Дербак з Колочави. Олена, Адам і інші артисти та жиди — всі колочавські. Лише ролю Хави — жидівської дівчини, грала молоденька талановита дівчина Бек з Праги; жандарми, пан гайний та інші особи виведені природньо, як вони є в життю.

Артисти грали щиро й дехто при грі ризикував своїм життям та здоровлям. Ролю туриста грав письм. І. Ольбрахт.

За свою працю артисти й статисти діставали харчі, які для них варили в Колочаві в кітлі, грішми 15 кч. денно, коли було більше фільмування і 10 кч., коли фільмування не було, або було мало. Головні артисти діставали по умові з кожним дієту 20 кч. за день, а в Празі 25 кч. і гонорар крім того, від 500 кч., до 1,600 кч. за все фільмування. Слід зазначити, що ця плата казково мала, коли її порівняти з платнею чеських фільмових артистів. Фінансувала цю фільму фірма Мелантріх у Празі. Вона й одержить прибутки, як фільм буде добра. Фільму вже продано за кордон кільком державам. Піде вона і в Америку, де є багато наших людей з Підкарпаття.

Заслуга цеї фільми, крім мистецької вартости є ще й та, що вона виразно подає соціяльну боротьбу українського трудового народу на Підкарпатті та що вона є першою звуковою реальною фільмою з Підкарпаття і артисти говорять у ній так, як говорять у Колочаві. Також добрим є й те, що цю фільму завдяки великій праці письменника Ольбрахта і головного режісера д-ра Ванчури закінчено, бо багато фільм з нашого життя починали і не закінчували за браком грошей. — („Вперед").

На годині ґеоґрафії.

Учитель: Щож, не вмієш на мапі знайти Лондону?!

Ученик: Прошу пана професора, пан професор самі казали, що він у мраці!

Дж. де Отеіза.

ПРОЗА

Я все говорив, що жінки розуміють поезії. Що вони крайно прозаїчні. Мущина то поезія, жінка то суха проза. А всеж я вірив, що моя молода жіночки виїмок у цьому. Щоби про те зовсім і безсумнівно переконатись, одного гарного осіннього дня сказав я їй:

— Дивися, жіночко, на дворі світить сонце й усе купається в лагідному теплі ранньої осені. Ходи зі мною на прогульку, налюбуватися красою природи, відітхнути свіжим, опянюючим повітрям і начудуватися тій досконалости, що її створив Всемогучий.

Жінка відповіла:

— Не можу вийти, дорогенький, бо моя нова осіння суконка буде готова щойно на другу неділю. Тоді підемо на прохід.

Я сказав їй:

— Підемо в ліс, жінко, в гори, де чути лише любий спів пташат. Там тобі не треба нової суконки. Ніхто не стріне тебе. Дивися, яке гарне голубе небо, а біленькі хмариночки манять нас у свобідну природу. Дивися, як сонце своїми проміннями цілує верховіття дерев і надає їм колір червоного оксаміту...

— Справді колір червоного оксаміту гарний, запримітила жінка — цей колір виберу, як справлятиму собі нову вечірню туалету. Подумай: гарна суконка червоного коліру, на якій біліє моя шия та чудові коралі! То буде гарно, як гадаєш?

Ми пішли. Міський асфальт скінчився нам під ногами, ми вже були на мості, а під нами видно було розбурхані хвилі великої ріки.

— Дивися, жіночко, яке гарне голубе плесо ріки, то тут то там перериване білиною пінистих хвиль.

— Так, відповіла жінка, ця голуба барва найвідповідніша для комбінації, самособою з білими мережками. Завтра замовлю собі тузин такої комбінації.

Ми дійшли в гори. Я одушевлено приглядався чудовому краєвидові, що розкинувся перед нами та любувався красою ліса, коли бачив, що й моя гарненька жіночка задумано глядить на те все.

—Скажи мені дорогенька, тебе також зацікавив цей краєвид? Природа довкола нас тихо, ледви чутно віддихає, осінній леґіт пестить наші лиця. Це листя, що паде з дерев, жовте наче золото, паде в нірвану, не вернеться...

—Передовсім: це листя не має барви золота, це перехід між теракотою та фрезом. І саме ця барва пригадує мені, що я на виставі одної великої робітні бачила плащі такої барви. Це найновіші паризькі моделі. Ти повинен би купити мені такий плащ!

—Я гадаю, відважився я замітити, що ти, жіночко дуже односторонньо дивишся на красу природи. Не говори вічно про твої сукні. Всі барви, які тут є, підходять до твоїх туалет! Ти страшно прозаїчна жінка! Поглянь радше на цей гарний пас природи.

—Пас тепер саме дуже в моді, відповіла моя прозаїчна жінка. — Я новий мій костюм перевяжу гарним ремінем, він недорогий! До блюзки з плісованим жаботом і маншетами чудово буде підходити шкіряний пасок!

Я вже трохи розсердився.

—Перестань трохи з тими твоїми модними тріками! Невжеж природа із своїми чарами не всилі на кілька хвилин звернути твою увагу від тих проклятих суконок? Невжеж пісня коса та соловейка не викликає в теба вищих поетичних почувань?

— Велике чудо кіс і соловейко! — відповіла вона. Моя кравчиня має канарка, жовтісенького. Такий комплет справила собі моя приятелька Беноарґва, а мій комплет такий рожевий.

— Алеж, дорогенька, сказав я вже таки добре нервово, невжеж у твому мізку нема місця для шляхотніших думок? Чи ти мусиш думати лише про ті твої прокляті туалети? Невжеж на тебе не має ні трошечки впливу поезія вмираючої природи?

—Іди собі, прошу тебе! Вічно мучиш мене тією твоєю поезією! Це небилиці, мій любий. Як мені принесуть осінню суконку, я знатиму, що то осінь, а в осінній суконці я лише мерзну й стидаюся вийти на вулицю!

—О, то ти пустилаб так осінь, щоби й не заторкнула тебе своїми чарами? Ні, я сподіюся, що зимою, коли природа вкриється білою габою, отямишся та зрозумієш, що ти втратила осінню.

Я бачив, що все пропало. Тому я розпучливо скорою ходою наблизився над пропасть, яка була перед нами. Я рішився був скочити в пропасть.

— Прощавай, дорогенька! — скрикнув я в розпуці. — Тепер я скочу в пропасть, бо я не всилі довше слухати твого говорення про туалети, не можу довше терпіти твоєї страшної прозаїчности! Прощавай!

Та тутже моя жіночка наче без душі прибігла на край пропасти та потягнула мене за полу, не дала мені скочити в пропасть.

— Ні, ні! Я не позволяю тобі на це! — кричала вона перелякано. — Ти не смієш умерти! Не смієш!

Я почувався наче відроджений та такий щасливий сказав до неї:

— Скажи мені, що таки любиш мене, дорогенька! Тобі булоб жаль, як я вмер би, правда?

— Певно, — відповіла моя жіночка. — А крім того чорний колір мені не дуже до лиця...

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ЯК СЛУХАТИ МУЗИКИ.

Маріон Бавер написала книжку: „Музика двацятого віку. Як вона розвинулася, як її слухати". Книжка має на ціли дати слухачеви музики таке зрозуміння музики, яке потрібне для повного відчуття музичного твору.

Щоби приготовити слухача для такого діла авторка порушує в книжці між іншим такі питання, як інновація, поступ, романтизм, раціоналізм, націоналізм, неопримітивізм, индивідуалізм, містицизм, психологізм, субєктивізм, реалізм, імпресіоналізм, експресіоналізм, атональність, політональність, полігармонія, поліритмізм, і так далі і далі.

Стільки підготування треба для звичайного слухача, щоби він відповідно відчув музичний твір. Скількиж підготування треба для того, що пише про музику, а скільки для того, що її творить або продукує?

ВИНАХІД І БЕЗРОБІТТЯ.

Світля маяків, які дають сиґнали осторожи кораблям на морю і будуть кермовані автоматично силою сонця, будуть визовним прикладом того, як то людський винахід впливає на людську працю.

На місці робітників, що наставляли й стерегли світла та працювали коло виробу електрики, працює тепер сонце. Винахід заощадив працю людству, але викинув з роботи людей.

І ІНШІ АПЕЛЮЮТЬ ДО СВІТОВОЇ ОПІНІЇ.

До певної міри добре сталося, що в Ню Йорку комуністи напали на скликане соціялістами віче для протесту проти антисоціялістичної кампанії австрійського уряду.

Поперше, віче пригадує вагу світової опінії. В останніх часах ми бачили віча в справі Китаю, Німеччини, Куби, Филипинів, Росії. Отже Українці не одні.

Подруге, комуністи своїм нападом показали, які це люди, зависні за те, що хтось інший протестує до світової опінії.

Потретє, громильський напад на мирне віче, яке не зачіпало комуністів, заставило людей думати над питанням: чи комуністи, які вживають громильських засобів, мають право протестувати проти насильств.

МІНЯЮТЬСЯ РОЛЯМИ?

Комуністи все закидали соціялістам, що вони боягузи, бо не мають відваги виступити активно в обороні робітників.

Тепер комуністи написали, що соціялісти виступили не як брязливі соціялісти, але як геройські комуністи.

Щож тепер сказати про комуністичний уряд в Росії, котрий по пилатівськи вмив руки від справи та не хотів і пальцем рушити в обороні віденських робітників, що виступили як „геройські комуністи?" Невжеж тепер комуністи заховаються як брязливі соціялісти?

МІРИЛО ПОСТУПУ.

У Ню Йорку померла в 72. році життя д-р Ґертруда Келі, звісна зі своїх завзятих виступів в обороні свободи Ірляндії. Та на іншу справу звертає увагу її смерть: вона мусіла боротися за право вчитися й практикувати медицину. Вона мусіла боротися проти ріжних упереджень, коли стала спеціялізуватися в операторстві.

Хто думає нині робити жінці такі перешкоди?

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за січень 1934 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	284.27	156.	69.11
2.	118.56	160.	19.80
3.	47.91	161.	14.03
4.	41.83	162.	14.67
5.	59.89	163.	36.74
6.	28.50	164.	9.22
7.	143.40	165.	27.15
8.	107.83	167.	20.69
9.	105.03	168.	101.27
10.	95.77	169.	22.83
11.	14.28	170.	103.89
12.	96.67	171.	1.30
13.	19.96	172.	24.14
18.	56.44	175.	29.22
19.	1.58	177.	40.31
20.	35.64	178.	30.03
21.	17.14	179.	48.42
22.	20.77	181.	117.07
23.	6.08	182.	85.38
24.	19.60	183.	16.53
25.	12.65	185.	59.40
26.	19.34	186.	16.98
27.	24.03	187.	21.93
28.	75.70	188.	24.06
29.	104.09	189.	18.96
30.	57.81	190.	26.46
31.	53.99	191.	22.47
32.	1.47	192.	63.92
33.	41.52	193.	80.16
35.	11.50	194.	16.90
36.	51.17	195.	26.74
37.	62.61	196.	8.31
38.	71.35	197.	11.56
39.	78.07	198.	56.80
40.	17.62	199.	3.72
41.	14.67	200.	56.29
42.	42.48	201.	15.86
43.	24.90	204.	47.15
44.	69.77	205.	17.28
45.	52.57	206.	265.17
46.	24.22	207.	32.25
47.	32.17	208.	33.99
48.	25.99	209.	70.35
50.	32.31	210.	24.20
52.	23.00	211.	112.73
53.	10.67	212.	1.31
54.	17.20	213.	123.95
55.	16.50	214.	31.90
56.	15.27	215.	20.39
57.	72.21	216.	26.57
58.	17.58	217.	69.57
59.	26.01	218.	67.98
60.	19.78	219.	44.93
61.	4.86	220.	100.48
62.	31.13	221.	161.71
63.	22.16	223.	74.70
64.	54.47	225.	25.78
65.	110.59	226.	1.96
66.	76.91	227.	5.00
67.	58.82	228.	49.90
68.	7.60	229.	33.50
69.	6.77	230.	33.31
70.	133.51	231.	22.45
72.	14.76	232.	8.76
73.	74.57	233.	29.51
74.	15.01	234.	76.93
75.	6.64	235.	60.62
76.	59.75	236.	48.26
77.	37.35	237.	84.71
78.	71.90	238.	55.48
79.	1.06	239.	119.75
80.	12.20	240.	1.64
81.	28.93	241.	38.74
83.	42.78	242	16.28
84.	25.07	243.	23.04
85.	49.74	245.	28.13
86.	95.85	246.	31.57
87.	26.65	247.	128.12
89.	6.99	248.	35.51
90.	152.86	251.	5.90
91.	100.73	253.	29.97
92.	7.27	254.	45.98
93.	30.15	255.	9.80
94.	53.24	256.	31.81
96.	17.30	257.	27.86
97.	11.65	259.	73.39
98.	64.53	260.	10.54
99.	61.53	262.	9.97
100.	3.89	263.	29.34
101.	15.87	265.	23.74
102.	112.01	266.	59.12
103.	14.57	267.	27.97
104.	137.78	268.	39.04
105.	69.69	269.	7.66
106.	95.06	270.	15.76
107.	8.64	271.	45.72
108.	57.36	272.	3.36
109.	57.18	273.	108.53
111.	6.19	274.	75.15
112.	90.25	275.	67.68
113.	11.40	276.	69.01
114.	17.72	277.	35.87
116.	18.42	278.	27.77
117.	42.18	280.	56.66
118.	12.35	281.	5.94
119.	10.10	282.	14.18
120.	91.95	283.	81.84
121.	13.07	284.	19.64
122.	36.64	285.	2.32
123.	69.25	286.	63.64
124.	10.30	287.	7.54
125.	9.69	288.	92.32
126.	21.84	289.	6.92
127.	63.32	290.	8.58
129.	28.86	291.	15.66
130.	65.74	292.	64.75
131.	5.58	294.	17.95
132.	41.44	295.	48.40
133.	122.47	296.	52.29
134.	62.06	298.	36.78
135.	10.72	299.	18.19
136.	77.28	300.	86.64
137.	116.80	301.	21.44
138.	18.40	303.	37.13
139.	51.22	304.	41.89
140.	16.58	305.	46.42
142.	78.67	306.	28.88
143.	34.62	308.	52.79
145.	13.45	309.	10.37
146.	37.49	310.	24.71
147.	217.33	311.	6.48
148.	3.35	312.	24.86
149.	5.57	315.	12.04
150.	11.89	316.	41.41
151.	64.78	317.	43.60
153.	7.00	318.	86.42
154.	42.69	319.	32.77
155.	134.43	320.	48.15

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
321.	29.13	358.	38.18
322.	23.08	359.	13.88
323.	15.80	360.	1.62
324.	65.61	361.	138.78
325.	11.01	362.	17.36
326.	35.80	363.	67.85
327.	21.36	364.	142.05
328.	8.67	365.	62.30
329.	1.53	367.	103.87
330.	6.68	368.	14.19
332.	39.63	369.	4.65
331.	33.99	370.	111.97
333.	6.02	371.	53.90
334.	54.37	372.	20.26
335.	16.93	373.	21.47
336.	81.77	374	3.95
337.	13.24	375.	23.60
338.	91.01	376.	19.26
339.	49.19	377.	3.51
341.	53.29	379.	12.89
342.	158.96	382.	26.40
344.	29.47	383.	80.31
345.	38.93	384.	47.68
347.	9.02	385.	99.13
349.	25.70	388.	70.02
350.	31.02	392.	9.27
352.	40.19	396.	37.50
355.	40.17	400.	1.49
357.	21.61	401.	12.71

З місячних вкладок старих родів обезп. $14,573.49

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	46.41	114.	6.11
2.	84.88	115.	32.08
3.	34.98	116.	35.94
4.	43.82	117.	41.21
5.	77.07	118.	72.49
6.	2.29	119.	15.69
7.	58.54	120.	27.29
8.	80.79	121.	86.32
9.	130.14	122.	12.49
10.	84.14	123.	29.20
11.	26.83	124.	91.38
12.	9.57	125.	19.28
13.	33.96	126.	87.55
15.	8.46	127.	69.91
16.	58.57	130.	224.32
17.	19.10	131.	8.25
18.	41.79	132.	95.03
19.	6.24	133.	53.65
20.	192.19	134.	4.77
21.	80.49	135.	6.34
22.	76.63	136.	61.28
23.	34.19	137.	54.95
24.	64.50	138.	28.06
25.	89.87	139.	22.05
26.	8.93	140.	76.38
27.	32.93	142.	33.58
28.	65.27	143.	43.96
29.	39.49	145.	36.47
30.	14.10	146.	60.98
31.	82.53	147.	171.73
32.	33.66	148.	19.88
33.	61.06	149.	41.17
35.	26.26	150.	12.41
36.	26.88	151.	30.66
37.	16.73	155.	233.14
38.	187.75	156.	63.78
39.	53.89	159.	87.35
40.	2.19	160.	101.86
41.	4.53	161.	103.78
42.	103.56	162.	21.35
43.	21.05	163.	71.66
44.	72.01	164.	75.54
45.	176.12	165.	104.83
46.	25.55	167.	45.87
47.	1.50	168.	57.13
48.	6.53	169.	31.37
49.	24.13	170.	76.20
50.	72.59	171.	50.92
51.	33.90	172.	8.30
52.	14.71	173.	53.42
53.	61.37	174.	20.78
54.	5.12	175.	61.86
55.	26.30	177.	69.21
56.	169.35	178.	35.77
57.	46.37	179.	146.07
58.	111.90	182.	27.68
59.	132.79	183.	106.65
60.	5.37	184.	12.57
61.	2.54	185.	24.85
62.	80.52	186.	45.58
63.	238.58	187.	9.36
64.	21.65	188.	10.76
65.	177.36	191.	77.19
66.	14.12	192.	9.79
67.	95.01	193.	11.64
68.	27.20	195.	19.66
69.	84.58	196.	42.88
70.	103.13	197.	27.33
72.	35.15	198.	24.41
73.	7.08	199.	8.56
74.	18.98	200.	25.38
75.	60.53	201.	37.45
76.	206.23	202.	53.00
77.	31.23	203.	110.84
78.	73.85	204.	259.86
79.	9.22	205.	6.70
80.	33.93	206.	63.87
81.	117.28	207.	28.40
82.	61.85	208.	2.28
83.	70.08	209.	10.98
84.	4.95	210.	2.18
85.	48.40	211.	19.15
86.	118.42	212.	39.45
87.	91.32	213.	163.02
89.	6.65	214.	20.33
90.	24.64	215.	9.62
91.	184.63	216.	20.75
92.	5.42	217.	333.46
93.	13.42	218.	91.31
94.	153.48	219.	12.32
95.	50.81	220.	32.62
96.	241.71	221.	285.34
97.	110.10	222.	15.89
98.	56.22	223.	129.42
99.	93.81	225.	22.88
100.	56.28	226.	40.21
101.	54.76	227.	85.95
102.	285.64	228.	15.46
103.	99.08	229.	142.52
104.	69.32	230.	209.35
105.	98.10	231.	16.38
106.	150.15	232.	51.46
107.	2.65	233.	19.21
108.	34.76	234.	75.99
109.	41.21	235.	66.77
110.	10.85	236.	87.11
111.	38.50	237.	97.38
112.	145.48	238.	[illegible]
113.	41.14	239.	141.64

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
241.	36.52	319.	12.47
242.	147.61	320.	36.15
243.	56.96	321.	72.21
244.	25.03	322.	19.43
245.	71.11	323.	43.46
246.	3.78	324.	49.26
247.	101.74	325.	84.76
248.	15.23	326.	121.06
249.	45.35	327.	15.80
250.	24.61	328.	18.82
251.	162.95	329.	11.62
252.	71.49	330.	85.94
253.	40.38	331.	6.66
254.	35.44	332.	2.01
255.	79.84	333.	99.69
256.	7.40	334.	142.09
257.	13.27	335.	27.60
259.	111.30	336.	86.86
260.	19.00	337.	1.19
262.	51.22	338.	200.26
263.	24.74	339.	41.56
266.	34.57	340.	20.96
267.	40.20	341.	26.36
268.	34.14	342.	40.20
269.	30.24	344.	20.36
270.	179.80	345.	71.64
271.	13.21	347.	95.35
272.	5.09	349.	49.05
274.	78.27	350.	70.03
275.	13.99	351.	68.48
276.	258.80	352.	24.43
277.	84.06	353.	31.68
278.	20.58	354.	31.25
279.	17.63	355.	14.00
280.	74.99	357.	24.28
281.	45.66	358.	29.88
282.	184.92	359.	33.42
283.	10.96	360.	14.75
284.	37.78	361.	536.53
285.	13.92	362.	18.99
286.	4.32	363.	14.06
287.	2.26	364.	118.19
288.	82.85	365.	52.85
289.	28.33	366.	13.55
290.	71.28	367.	120.16
292.	249.22	368.	1.62
293.	43.85	369.	196.12
294.	21.04	370.	81.44
295.	163.24	371.	77.81
296.	204.62	372.	15.93
297.	23.59	373.	11.74
298.	23.32	374.	26.77
299.	43.72	375.	27.61
300.	70.25	377.	11.23
301.	116.80	378.	11.20
303.	16.80	379.	43.79
304.	1.35	381.	38.41
305.	19.91	382.	8.42
306.	2.50	383.	15.30
307.	36.96	384.	20.67
308.	38.50	385.	130.32
309.	35.34	386.	19.00
310.	54.65	388.	114.78
311.	4.81	390.	44.15
312.	12.72	391.	57.42
315.	2.67	392.	13.26
316.	221.83	396.	35.87
317.	34.42	400.	57.80
318.	24.51	401.	7.21

З місячних вкладок нових родів обезп. $21,390.41

Разом від членів $35,963.90

З місячних вкладок від ч.	$35,963.90
Процент з банків	2,307.27
Процент від бондів	881.18
Заробок на бондах	747.88
Процент від морґечів	2,603.63
Сплати морґечів	2,133.25
Рент від реальностей	150.00
Процент від позичок	6.00

Зворот позичок до фонду запомогового:

Відділ:	Число позичок:	На суму:	
53.	1	$15.00	
114.	1	15.00	
194.	1	22.00	
218.	1	15.00	
239.	1	25.00	
334.	1	15.00	107.00

Зворот позичок до нових родів обезпечення	177.00
Сподано бонди	58,804.00

Сирітські части по бл. п.:

в. 145 Самсон Петро	500.00
в. 194 Марків Семко	400.00
Разом	$104,781.11

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 2 Міндік Андрій	$1,000.00
в. 44 Барна Григорій	1,000.00
в. 59 Кузів Анастасія	500.00
в. 87 Мацькo Сидор	1,000.00
в. 106 Сидорчак Петро	1,000.00
в. 145 Самсон Петро	1,000.00
в. 160 Онищук Дмитро	300.00
в. 194 Марків Семко	1,000.00
в. 217 Сверида Анна	500.00
в. 270 Бобовник Іван	1,000.00
в. 276 Бабяк Михайло	1,000.00
в. 316 Мудрик Петро	1,000.00

Виплати з фонду запомогового:

в. 5 Лешко Петро	100.00
в. 50 Швець Марта	25.00
в. 56 Щиґельський Іван	50.00
в. 62 Стрижак Текля	35.00
в. 114 Нестор Іван	50.00
в. 115 Демчак Іван	35.00
в. 131 Шеремета Василь	50.00
в. 175 Кобасяр Параска	25.00
в. 201 Борецький Гілярій	75.00
в. 193 Брудний Стах	50.00
в. 229 Гарасим Евгенія	50.00
в. 235 Добош Іван	75.00
в. 287 Федорик Анна	25.00
в. 292 Беньо Ева	25.00
в. 300 Шалій Михайло	50.00
в. 310 Негреч Семен	25.00
в. 316 Білецька Анна	25.00
в. 334 Юрчишин Марія	25.00
в. 334 Секерак Михайло	25.00
в. 336 Федорович Антін	35.00

Грошеві звороти нових родів обезпечення:

в. 1 Барна Анастасія	8.00
в. 1 Барна Олена	5.00
в. 24 Мацькевич Василь	151.00
в. 323 Крикливий Микита	114.39
в. 349 Гарасимюк Микола	39.00
в. 349 Маковський Іван	26.00
в. 349 Маковська Анна	14.00

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 86 Нісевич Катерина	500.00
в. 108 Дзят Варвара	232.75
в. 157 Гайдук Олекса	298.59
в. 270 Улицький Кирило	100.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орган	3,503.00
Свобода за друки, опал і світло за квартал	1,491.26
Платня головного уряду	683.00
Платня помічних сил	212.00
Видатки канцелярійні, почта, телефон і т. п.	86.80
Кошта подорожей і репрез.	32.29
Печатки для відділів	11.39
Переплетня книг	9.00
Чищення і направа рахункової машини	4.45
Податок від реальности	334.50

Інвестиції готівки:

Правні кошта в перебранню морґечу на власність	641.06
Закуплено бонди Злучених Держав	50,400.00
Заплачений процент на бондах	62.78

Позички на нові роди обезпечення:

Відділ:	Число позичок:	На суму:	
1.	1	$ 85.00	
9.	1	18.00	
10.	3	262.00	
27.	3	175.00	
31.	1	50.00	
33.	2	66.00	
42.	1	50.00	
50.	1	100.00	
51.	1	25.00	
53.	1	37.00	
55.	3	121.00	
58.	2	125.00	
59.	2	20.00	
62.	1	71.00	
63.	1	100.00	
64.	3	183.00	
67.	1	100.00	
82.	1	50.00	
87.	1	100.00	
91.	1	36.00	
95.	1	65.00	
96.	5	226.00	
97.	1	50.00	
100.	1	50.00	
102.	1	100.00	
104.	3	124.00	
109.	3	78.00	
113.	2	109.00	
114.	1	8.00	
116.	2	53.00	
118.	1	50.00	
124.	1	40.00	
133.	2	75.00	
137.	2	226.00	
142.	1	50.00	
145.	1	3.00	
159.	1	35.00	
168.	1	60.00	
170.	1	80.00	
179.	1	50.00	
196.	1	35.00	
203.	1	8.00	
206.	1	100.00	
208.	1	43.00	
213.	1	65.00	
216.	2	64.00	
218.	5	110.00	
227.	3	140.00	
230.	1	53.00	
239.	1	30.00	
244.	1	30.00	
252.	1	30.00	
255.	1	54.00	
259.	1	88.00	
266.	2	65.00	
267.	2	65.00	
270.	1	47.00	
276.	1	30.00	
288.	3	103.00	
294.	2	60.00	
298.	2	134.00	
318.	3	118.00	
320.	1	85.00	
334.	2	34.00	
336.	1	85.00	
338.	2	200.00	
341.	1	40.00	
342.	1	70.00	
347.	1	81.00	
350.	1	84.00	
361.	3	145.00	
362.	1	57.00	
369.	13	648.00	
371.	1	85.00	
370.	1	72.00	
400.	1	19.00	6,483.00

Сплачено позички до фонду запомогового	85.00
Разом	$76,683.26

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем грудня 1933 остала	$296,999.35
Прихід за січень 1934	104,781.11
Разом	$401,780.46
Розхід за січень 1934	76,683.26
Готівка з кінцем січня 1934 остає	$325,097.20

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 325,097.20
Морґечі	1,671,339.77
Бонди	707,709.00
Реальність	268,202.70
Позички	192,920.00
Разом	$3,165,268.67

Стан довжний:

Фонд посмертний	$2,389,502.56
„ резервовий	437,140.14
„ запомоговий	71,115.78
„ адміністраційний	54,060.46
„ конвенційний	5,146.20
„ народний	3,348.75
„ сирітський	204,954.78
Разом	$3,165,268.67

Микола Мурашко, гол. пред.
Р. Слободян, г. фін. секр. і касієр.

РИЦИНОВА КУРАЦІЯ ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ.

У французькім місті Тулюз постановили учні пімeтититися на своїм учителю. 5 учнів з вищих кляс вищої школи напали на свого вчителя пополудні, як він був сам, держали його кріпко руками й уляли в нього цілу пляшину рицинового олію. Вчитель хорував опісля цілих чотирнацять днів. На запитання відповіли напасливі учні, що це справедлива кара для вчителя, що дає учням неоправдано злі ноти. Всіх пять збиточників виключено, розуміється, зі школи.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за січень 1934 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	17.10	163.	5.40
2.	16.65	164.	10.30
3.	5.65	165.	4.95
4.	1.58	167.	4.50
5.	6.75	168.	12.60
6.	1.15	169.	90
7.	17.35	170.	13.05
9.	15.15	171.	45
8.	17.10	172.	2.25
10.	2.92	173.	5.20
11.	4.75	174.	3.40
12.	2.05	175.	5.40
13.	9.25	177.	3.15
15.	45	178.	2.70
16.	6.75	179.	17.33
18.	4.27	181.	4.05
20.	7.45	182.	6.30
21.	11.03	183.	2.05
22.	10.35	185.	5.70
23.	1.13	186.	1.60
24.	11.93	187.	45
25.	2.25	188.	4.05
26.	4.50	189.	1.35
27.	3.15	191.	6.55
28.	16.25	192.	8.65
29.	14.65	193.	3.60
30.	7.20	196.	3.50
31.	14.25	197.	70
33.	9.00	198.	2.00
35.	2.05	200.	9.45
36.	2.00	201.	4.75
38.	7.45	203.	4.50
39.	9.22	204.	14.63
40.	2.03	205.	5.25
42.	9.00	206.	33.75
43.	3.15	207.	3.38
44.	13.60	208.	1.60
45.	13.27	209.	4.75
46.	68	210.	90
47.	1.15	211.	8.75
48.	3.15	212.	90
50.	17.78	213.	21.60
51.	68	214.	2.00
52.	70	217.	25.20
53.	3.60	218.	13.05
54.	2.70	219.	5.40
55.	5.20	220.	13.50
56.	14.50	221.	22.28
57.	9.25	223.	22.95
58.	9.00	225.	3.95
59.	10.80	226.	1.35
60.	2.70	227.	5.85
61.	2.70	228.	2.25
62.	11.50	229.	14.65
63.	15.08	230.	15.53
64.	8.10	231.	8.35
65.	19.60	232.	5.65
66.	90	233.	68
67.	9.90	234.	23.40
68.	1.35	235.	8.10
69.	2.93	236.	7.20
70.	8.55	237.	13.67
72.	6.75	238.	7.20
73.	5.63	239.	19.80
74.	1.15	241.	2.93
75.	8.55	242.	14.85
76.	23.87	243.	13.73
77.	5.62	244.	90
78.	4.50	245.	9.45
80.	4.30	246.	1.80
81.	5.95	247.	20.95
82.	5.40	248.	5.40
83.	12.60	250.	67
85.	11.70	251.	7.00
86.	7.20	252.	5.40
87.	11.70	253.	70
89.	2.95	254.	3.40
90.	20.92	255.	6.75
91.	27.45	256.	3.61
92.	90	257.	1.35
93.	2.05	259.	12.15
94.	14.40	260.	3.60
95.	7.00	262.	2.70
96.	12.60	263.	2.03
97.	14.65	265.	2.93
98.	3.40	266.	4.73
99.	21.40	267.	2.95
100.	3.45	268.	6.53
102.	27.45	269.	3.60
103.	6.55	270.	16.05
104.	9.45	271.	4.30
105.	12.60	273.	6.08
106.	5.40	274.	5.85
107.	1.65	275.	6.52
108.	6.75	276.	35.55
109.	8.10	277.	4.73
112.	9.25	278.	7.05
113.	68	280.	6.15
114.	8.10	281.	3.60
115.	1.35	282.	15.30
116.	6.75	283.	2.50
117.	1.60	284.	70
118.	1.60	285.	7.50
120.	13.95	286.	4.05
121.	10.13	288.	17.78
122.	25	289.	2.70
123.	6.75	290.	3.60
124.	9.90	292.	26.57
126.	2.48	293.	1.80
127.	9.00	294.	3.60
129.	1.80	295.	21.60
130.	12.60	296.	10.80
131.	25	297.	3.60
132.	9.00	298.	3.85
133.	2.48	299.	2.48
135.	5.40	300.	9.20
136.	16.20	301.	7.05
137.	15.08	303.	1.15
139.	3.15	305.	5.00
140.	8.85	306.	2.25
142.	15.55	307.	2.05
143.	3.85	308.	4.75
145.	2.95	309.	2.50
146.	6.53	310.	2.93
147.	36.45	312.	6.30
148.	2.93	316.	14.85
149.	2.70	317.	7.65
150.	12.40	318.	10.12
151.	13.50	319.	2.05
155.	31.50	320.	5.85
156.	11.55	321.	8.10
159.	7.20	322.	1.40
160.	5.85	323.	8.80
161.	11.05	324.	7.65
162.	1.60	326.	11.48

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
327.	3.85	361.	29.70
328.	3.75	362.	6.30
330.	6.80	363.	13.05
331.	6.08	364.	16.90
332.	7.43	365.	9.45
333.	4.05	366.	1.60
334.	12.25	367.	10.35
335.	3.15	369.	18.68
336.	17.35	370.	7.95
337.	90	371.	9.00
338.	14.15	373.	2.93
339.	6.98	374.	4.28
340.	2.05	375.	3.37
341.	1.75	377.	1.80
342.	26.78	378.	1.80
344.	2.48	379.	7.45
345.	5.40	381.	1.80
347.	5.65	383.	12.83
349.	7.00	384.	12.38
350.	1.30	385.	11.47
351.	1.60	386.	1.60
352.	3.60	388.	17.85
354.	1.57	390.	5.20
355.	3.60	392.	1.60
357.	3.15	396.	8.80
358.	2.05	400.	10.15
359.	4.05	401.	2.70

З місячних вкладок $2,486.14

З місячних вкладок від чл.	$2,486.14
Процент з банків	1,072.98
Процент від бондів	288.75
Процент від морґечів	953.35
Сплати морґечів	34.25
Разом	$4,835.47

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 127 Ґут Р. Іван	$ 93.00
в. 206 Шаравара Мирослав	200.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за Укр. Тижневик	400.00
Свобода за праці	194.50
Платня помічних сил	208.00
Видатки канцелярійні, почта, експрес і т. п.	25.00

Інвестиції готівки:

Закуплено бондів Злучених Держав	10,000.00
Інвестиція в перший морґеч	4,000.00
Разом	$15,120.50

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем грудня 1933 остала	$78,577.22
Прихід за січень 1934	4,835.47
Разом	$83,412.69
Розхід за січень 1934	15,120.50
Готівка з кінцем січня 1934 остає	$68,292.19

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 68,292.19
Морґечі	173,703.75
Бонди	87,780.00
Реальність	5,900.00
Разом	$335,675.94

Стан довжний:

Фонд посмертний	$239,293.21
„ адміністраційний	96,382.73
Разом	$335,675.94

Микола Мурашко, гол. пред.
Р. Слободян, г. фін. секр. і касієр.

В. Лімниченко.

ЧИ ЧУВ ХТО З ВАС?...

Чи чув, чи чув хто з вас коли таке,
Щоби культурний світ людства
В такі страшні, як цей, для нас роки
Сказав катам грімкі слова?

Чи чув, чи чув хто з вас який протест
Европи проти тих ідей,
Що потоптали Бога, віру й хрест
І гідноші живих людей?

Чи чув, чи чув хто з вас про діячів
На політичних видівнях,
Які в наш край, що з нужди жебрачів,
Знайшли би дійсний, справжній шлях?

Ах, дур їм! Що за підлі брехачі!
З них все брехня, аж до спода...
Що за блахман їх голосні кличі:
Братерство, рівність, свобода...

На Україні канібалізм, жах,
Там голод, пекло, смерть, біда...
А над Европою лопоче стяг:
Братерство, рівність, свобода...

ПОЛІТИКА СССР НА БАЛТИКУ.

Кореспондент лондонського „Таймса" повідомляє з Берліна, що в німецьких політичних кругах слідять пильно за подіями на Далекім Сході. В Берліні бачать, що небезпека війни з Японією є головною журбою Москви. Страх перед цею війною був причиною, що совітська дипльоматія взяла ініціятиву в справі гарантій прибалтійським державам на випадок німецького наступу.

„Дейлі Телеграф" обговорює безуспішність переговорів у справі заключення прибалтійського пакту, та вказує на невдачу совітської дипльоматії. „Морнінг Пост" твердить, що Москва хоче до цього притягнути Францію, одначе Франція на таке не годиться, бо хоче, щоби пакт заключено в Союзі Націй, а тому, що СССР не є членом Союзу Націй, то Франція хоче вплинути на Москву, щоби зголосила своє приступлення до Союза Націй.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Концерт і вечерок з забавою.

Дня 11 лютого влаштовано заходом Центрального Комітету Національних Організацій спільний вечерок в ціли закріплення дружніх відносин між нашим громадянством. Треба з радістю ствердити, що по довгих літах і трудах вдалося нам звязати нашу громаду в одну цілість. Ми прийшли до переконання, що сила громади є в обєднанню наших сил, а не в окремішності. Наші мрії здійснилися. Дня 11 лютого наша громада заманіфестувала гідно новий дух. Тепер є в нас один сильний національний фронт, а громада є одною сильною національною твердинею.

Вечерок зачався офіційним виступом зорганізованих у товариства громадян. Виступив теж Український Молодечий Клюб і виступили хори: „Боян" і молоді.

Орхестра заграла „Гей там на горі Січ іде". І рушила лава Союзовців, Січовиків, старших і молодших; і піднялись оклики „Слава" і „Гаразд".

Молодь, зорганізована в Молодечім Товаристві й Хорі „Боян", виступила корпоративно і дуже чисельно та в народніх строях.

В годині 9.30 виступив предсідник, гром. М. Галінович, і привитав присутніх. Народній Хор Молодечого Клюбу, під проводом п. Букати, відспівав „Сонце низенько" і „Та туман яром котиться".

Д-р Мишуга говорив на тему конечности обєднання наших сил, бо тільки таким робом зможемо виконати ті важкі завдання, які стоять перед нами в Америці.

Церковний хор „Боян" під проводом п. Ядловського відспівав „Летить галка", „Широкий луг" і „Ще не вмерла" разом з цілою публикою.

Всі продукції приняли присутні щирими оплесками.

Члени хору „Боян" були того дня в Джерзі Сіти на концерті творів М. Гайворонського, але по концерті прибули ще й на наше свято, що треба піднести з признанням для хору.

По поважній частині зачалася забава. Дохід з вечерка призначено на організаційні цили Центр. Комітету і влаштування підприємств на народні потреби.

Іван Клок, секр.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

До нового руху нових основ.

Хто слідить за українським життям міста Ню Йорку, той мусить признати, що тут уже минула пора незгоди і терть. Вже вирівнано дрібничкові непорозуміння. Є ще одиниці, які не держаться одного фронту, але вони не відграють ніякої ролі. Всі ми є тої думки, що тільки зєднаною силою і муравлиною працею дійдемо до чогось кращого. Ми навчилися вже шанувати інших, а тому і в нас зачинає добра праця знаходити пошанівок. А що відносини змінилися на ліпше, це видно наглядно по жертвенности нюйорського громадянства. І по тім, що бачимо тепер на ріжних святах, і вічах чи сходинах маси людей. Націоналістична ідея обєднала наші загал і додала йому нової сили до нової праці.

Отсе все відбивається добре й на молоді. І вона теж горнеться краще до наших організацій, ніж було перше. Але й та молодь заставляє нас подумати, що нам треба мати в Ню Йорку новий, великий, модерно уладжений Український Народній Дім. Тільки до такого дому буде можна притягнути нашу молодь, тільки там буде можна давати ріжні вистави і підприємства, які захоплять молодь.

Я не виступаю отим проти теперішнього У. Н. Дому. Я тільки вказую, що приходять такі часи і такі обставини, що наше життя розростається і те, що було давніше добрим і вистарчаючим, не відповідає новим вимогам. Це є справа першучка, над якою нам треба добре застановитися.

Василь Дроботій.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ТОНТОН, МАСС.

На боєву акцію.

Від. 40 ОДВУ зложив $18.75 на поперття боєвої акції.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На пропаганду.

Як вже було проголошено у „Свободі", то чистого доходу, по покриттю видатків, получених з улаштуванням протестаційного походу і віча проти виголодження України большевиками, осталось $75. Тепер на руки комітету протестаційного походу вплинуло ще $5 від тов. св. Димитрія, від. 32 Провидіння в Брукліні, $5 від тов. Тернопільщина в Нюарку, Н. Дж., і $17.05 з розпродажі відзнак в Нюарку, Н. Дж. Разом осталося $102.05, які то гроші переслано до Обєднання, призначуючи ту квоту на висвітлення голодової катастрофи в чужинецькій пресі й перед чужинецькими урядами.

В. Дроботій, касієр.

На торзі.

— Чому ж ви хочете відпродати вашу нічну сорочку?

— Нащо мені її тепер, коли я дістав місце нічного сторожа!?

КОЖДИЙ МОЖЕ БУТИ ФАКІРОМ.

Доказав це звісний німецький письменник, публіцист і дослідник природи, Павло Гайзе, який недавно на очах багатьох учених виконав дуже цікаві проби факіризму. Робив те, щоби ствердити, що кождий, хто хоче, може бути факіром без спеціяльних якихсь здібностей. Проби відбувалися в рентгенівській салі паризького міського шпиталю. На вступі запав Гайзе на очах присутніх у каталептичний стан, казав покласти себе на вістрях двох покладених навхрест шабель, а потім поклали на нього 75 кг. тягару. Коли пробудився з каталептичного сну, почувався ще ліпше зовсім добре, зає на його тілі не було навіть знаку двох вістрів.

Без відпочинку Гайзе перейшов до другого досвіду, який полягав на тому, що поклався голим тілом на дошку, набиту цвяхами. Лежав на них близько пятнадцять хвиль, а не вивив болю. Але полишилися сліди кількох легеньких зранень.

Після виконання цих досвідів Гайзе заявив, що чуда факіризму полягають лише на тім, що треба вміти ввести себе в каталептичний стан і цього може навчитися кожний чоловік на протязі чверть години.

Чи ці дві проби, що їх виконав Павло Гайзе, завдадуть удар факіризмові, покаже це найближча будучність. Пробами цими зацікавилися багато вчених, котрі рішили перевести спеціяльні досліди.

—o—

ВИБУХ ФАБРИЧНОГО КІТЛА.

У фабриці гумових виробів „Дженісльман" у Лодзі вилетів у воздух котел. Внаслідок вибуху згинули 3 робітники на місці, а кілька було ранені. Сила вибуху була така сильна, що панцир кітла вибив мур і вилетів на подвіря.

ЗІ СПОРТУ.

НОРТГЕМПТОН, ПА.

Успіхи української дружини киданого мяча.

I.

Українська дружина, побивши чемпіонську дружину із Нортгемптонської Ліги, звернула на себе увагу тих, які цікавляться спортом. Нашу дружину запрошено вже на кількa виступів поза лігою. Один з таких виступів відбувся в неділю, 11. лютого б. р., на галі в Каплей, Па. Публики було багато.

Allentown Morning Call, February 14, 1934, подає:

Northampton Ukes Win.

The Northampton Ukes defeated the Coplay Marcon Reserves by a score of 25 to 9 in their game played on the Coplay floor. The Ukes led at half time, 9 to 5.

Lineups:

Ukes

	Goals	Fouls	Totals
Sayuk g	4	0	8
Hrinda f	0	0	0
Poticha c	2	0	4
W. Sawka g ..	1	1	3
P. Sawka g ..	0	1	1
Hudick f	4	1	9
Paly g	0	0	0
Totals	11	3	25

Reserves

	Goals	Fouls	Totals
L. Stewart f ..	2	0	4
Taniser f	1	0	2
Kluck c	0	0	0
Christman g ..	0	0	0
Rinker g	1	1	3
Mills f	0	0	0
Lindenmuth g ..	0	0	0
Totals	4	1	9

Referee Santee.

II.

Дня 13 лютого українські молодці знову написались, поборовши 26 до 23 нортгемптонську републиканську дружину.

Allenton Morning Call, February 15, 1934, подає:

'UKES' AND COPLAY WIN INTER-BORO LEAGUE GAMES.

Take Measure of G. R. A. and Scholastics at Northampton.

The Northampton Ukrainians beat out the Nothampton G. R. A., 26 to 23, and Coplay Training School five walloped the Scholastics, 34 to 20, in their Inter-Boro league games played Monday night on the G. R. A. court.

Both games were fast and interesting, and kept the big crowd on edge throughout.

G. R. A.

	Fd.	Fl.	Tl.
Bilheimer, f	4	0	8
Flom, f	1	1	3
Kush, c	1	0	2
Beers, g	0	0	0
Anthony, g	2	0	4
Moran, f	2	1	5
Nagle, c	0	1	1
Totals	10	3	23

Ukes

	Fd.	Fl.	Tl.
Sayuk, f	5	3	13
Hrinds, f	3	0	6
Poticha, c	-0	0	0
W. Sawka, g ..	2	0	4
P. Sawka, g ..	1	0	2
Hussack, f	0	0	0
Vetuschinsky, c ..	0	1	1
Totals	11	4	26

Referee—Witt.

СМЕРТЬ БОЛГАРСЬКОГО ДОВБУША.

Болгарській поліції вдалося унешкідливити ватажка опришків, Стойкова, який дався в знаки відважними нападами населенню околиць Плевни. Поліції вдалося ствердити, що ватажок скривається в хаті одного селянина в селі Голці. Окружили хату та візвали опришка, щоби піддався. Та Стойков забарикадувався в хаті з іще одним опришком і стали остріплювати поліцію. Префект округи не втратив притомности, а приказав підпалити хату. Хату запалили. Оба опришки старалися перервати поліційний кордон, кидали перед себе бомби, та вони нікого не зранили. На це поліція відповіла стрілами. Стойков згинув на місці; його товариш був тяжко ранений.

ВБИЛИ СВЯЩЕНИКА ПРИ ВИВТАРІ.

У південній Америці трафилося огидне вбивство. Священик о. Боні по відправі богослуження дістав при відході від вівтаря сильні корчі і впав з криком: „Мене втруїли". Слідство виказало, що у чаші було вино зі стрихніною. Арештували 10 підозрілих у вбивстві осіб.

СТРОГІ ЗИМИ В ЕВРОПІ.

Останні морози пригадали нам ці старі роки, коли й нашим дідам не було надто гаряче. У 680 р. замерзло ціле Адрійське море! 1132 р. замерзли ріки По й Родан. 1246 р. лягуни Венеції покрилися ледом, 1430 р. у Франції люди позамерзали на дорогах, а їх тіла розривали вовки. 1493 р. замерз порт у Генуї, а 1594 р. порт Марсилії й Венеції. 1608 р. в цілій Европі панував такий мороз, що хліб замерз на столах. 1665 р. шведський король Густав перейшов по леді малий Белт разом з армією й гарматами. Дня 15. січня 1684 р. перейшла над Европою така филя морозу, що погинули всі птиці. Але найстрашніший мороз панував в Европі від 9—12 січня 1740 р. В Чехії вигинули тоді 160,000 овець, 46,000 худоби, 5,000 коней і 11,000 безрог.

—o—

КОНІ ОПЛАЧУЮТЬСЯ КРАЩЕ НІЖ ТРАКТОР.

Рільничі відділи в університетах Альберти й Саскачевану на основі дослідів прийшли до переконання, що на великих просторах у 1930 році ліпше оплачувалося вживати трактора ніж коней. Одначе в 1932 році, коли корм для коней і людська праця подешевіли, було ощадніше користуватися кіньми. Загальне правило є таке: Праця кіньми на ріллі буде дешевша від трактора, якщо трактор вимагає більше як два бушлі вівса, щоб за проданий овес купити стільки топлива, скільки треба до виконання праці на одну годину.

Пан Кропивка був товстіший ніж інші люди в його літах. Було йому тридцять три роки, а важив сто вісімдесять фунтів. Шоби позбутися немилого товщу винайшов собі лісовий ревір і вганяв за звіриною. Ходив-блудив по лісі вже третій день, аж йому нараз заіскрилися очі, бо здавалося йому, що побачив заяця. Підбіг, прицілився та вистрілив. Дивиться, а заяця ніде не видно. Біжить добрий шмат лісовою стежкою, аж опинився на краю ліса. Там на полі наступок пече собі бараболі.

— Не бачив ти, хлопче, не біг туди заяць?

Хлопець обернувся тай каже: — А я бачив.

— А не знаєш, коли біг туди?

— Буде тому з рік, — відповів спокійно хлопець.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ